

10u00 – 12u30

Deontologie

Communicatie tussen advocaten

26/04/24

Algemene regel

VERTROUWELIJKHEID, maar

enkel

- 1) tussen advocaten
- 2) in België
- 3) beide als raadsman van een partij (hoedanigheid)

VERTROUWELIJKHEID

DUS NIET (./..):

- met buitenlandse advocaten (Gedragscode CCBE – zie art. 283-284 Codex)
- met gerechtelijke mandatarissen (zie art. 118-119 Codex/zie hierna)
- met advocaat in andere hoedanigheid (syndicus, bestuurder, andere activiteit
art. 11*bis* Codex, ...)
- met syndicale vertegenwoordiger (wel: conventionele afspraken)
- met rechtbank of deskundige

VERTROUWELIJKHEID

DUS NIET (.../...):

- met notaris of gerechtsdeurwaarder
- met advocaat privé of “niet als raadsman”
- met opvolger of voorganger
- met advocaat over wijze van optreden (ereloon, aansprakelijkheid)
- met ‘onderaannemer’ of ‘opdrachtgever’

DUS WEL:

- met gedetacheerde (behoudt de hoedanigheid van raadsman van ...)

VERTROUWELIJKHEID: AANDACHTSPUNTEN

- diverse bestemmingen, niet allen advocaat: OFFICIEEL
  - * geen misbruik maken!
- niet alleen brieven, maar IEDERE drager (vandaar: communicatie)
- geldt ook voor de bijlagen
- nieuw sinds Codex (2014): vertrouwelijkheid besprekingen (art. 112)

MET GERECHTELIJKE MANDATARISSEN

➤ wie?

- curator, vereffenaar, gerechtsmandataris
- bewindvoerder, lasthebber ad hoc, voogd (ad hoc)
- schuldbemiddelaar
- ...

➤ art. 118 Codex: deze briefwisseling is **officieel**

➤ art. 119 Codex: afzender kan brief vertrouwelijk maken bestemming **MOET** vertrouwelijkheid aanvaarden

BRIEFWISSELING MET OVERHEID ORDE

- **art. 143 Codex:** zijn steeds vertrouwelijk:
  - briefwisseling van en met stafhouder
  - briefwisseling van en met voorzitter Tuchtraad
  - gesprekken met één van hen
- er mag geen gewag of gebruik van worden gemaakt (uitzondering: tucht)
- behoudens andersluidende beslissing
- zie ook art. 477 Ger.W.

REGULERING

- Reglement Nationale Orde (6 juni 1970, 6 maart 1980, 22 april 1986) betreffende het overleggen van briefwisseling tussen advocaten
- sinds 2014 in de Codex Deontologie voor Advocaten (afdeling III.2.4 – art. 113 e.v.) – ook ingevoerd in Codex van de OBFG
- art. 507 Ger.W.: voor **alle** advocaten in België

➤ principe: **VERTROUWELIJKHEID**

26/04/24

GRONDSLAG

BEROEPSGEHEIM OF CONVENTIE?

- Cassatie 12 december 1985, RW 1986-87, 45
  - advocaat die officiële brief gebruikt schendt beroepsgeheim niet
  - dus: vertrouwelijke briefwisseling behoort tot het beroepsgeheim

- Cassatie 26 oktober 2017, RW 2018-19, 185
  - ☐ **2 grote principes:**
    - recht op eerlijk proces=bijstand advocaat=vertrouwelijkheid briefwisseling
    - in vertrouwelijke briefwisseling wordt beroepsgeheim adv-cliënt gedeeld met tegenstrever

DRAAGWIJDTE

Hof Antwerpen (B4M) 21/9/2020, RW 2022-23, 673:

- recht op bijstand door advocaat = deel van rechten van verdediging (zie Cass.)
- dit recht omvat ook de vertrouwelijkheid van briefwisseling tussen advocaten
- waardoor de bewijsregeling in die mate kan worden beperkt
- vertrouwelijk karakter kleeft aan brief, ook al is partij niet (meer) bijgestaan
- enkel stafhouder oordeelt over toepassing reglement
- feitenrechter ziet toe op naleving ervan en is gebonden door stafhouder
- **bijlagen volgen het lot van de brief**

PRINCIPE

VERTROUWELIJKHEID

Art. 113 Codex Deontologie:

*“De briefwisseling tussen advocaten is **vertrouwelijk**. Zelfs indien de advocaten het eens zijn, mag zij enkel overgelegd worden met de toestemming van de stafhouder.*

Dat geldt zowel voor het gebruik in rechte als er buiten.”

Waarom “zelfs indien”? beroepsgeheim - opvolger – belangen derden

PRINCIPE

VERTROUWELIJKHEID

- geldt ook voor de bijlagen
- loyaliteit brengt evenwicht vs weerkerende vraag tot omkering principe
- officiële brief is zelden nodig
- zéér grote restrictie bij gebruik en beoordeling

LOYALITEIT

- op basis van basisbeginsel van rechtschapenheid handelen advocaten loyaal
- advocaten verrassen de tegenstrever niet (tenzij eenzijdige procedure)
- advocaten strijden met open vizier, hebben geen eenzijdige contacten
- loyaliteit vormt evenwicht tav het niet kunnen overleggen van vertrouwelijke briefwisseling
- gevolg: zelden officiële brief nodig!

UITZONDERINGEN

Artikel 114 Codex

- 5 beperkte uitzonderingen
meestal ook de antwoorden op dergelijke brieven (niet altijd)
- strikte interpretatie
- mandaat cliënt, zo niet ontkentenis proceshandeling (art. 848 Ger.W.)

UITZONDERINGEN

- enkel de uitzondering, niets anders (art. 114 *in fine*)
- geen brieven met gemengd karakter (!!) (anders integraal vertrouwelijk)
- geen verwijzing naar vertrouwelijke brief

SCHEMA

artikel - uitzondering	vermelding vereist?	aanvaarding vereist?
§1 akte rechtspleging	neen	neen
§2 eenzijdige verbintenis	ja, uitdrukkelijk	neen
§3 partij-mededeling	ja	ja, uitdrukkelijk
§3bis precieze feiten	ja	neen
§4 partij-voorstel	neen, zelfs vertrouwelijk	neen (van voorsteller)

NIEUW REGLEMENT?

- goedgekeurd door AV OVB van 28 juni 2023
- onder opschortende voorwaarde van aanvaarding door OBFG
- langlopende besprekingen
- tekst wat aangepast
- AV OBFG 13 mei 2024

NIEUW REGLEMENT?

- aanvulling art. 102 Codex (geen rechtstreeks contact) (= art. 7.19 Codex OBFG):
- rechtstreekse verjaringstuitende ingebrekestelling (art. 2244 §2 oud BW)
- rechtstreekse brief aan partij (cumulatieve voorwaarden):
  - om rechtsgevolgen uit te lokken
  - noodzakelijk aan de partij zelf (krachtens wet of contract)
  - kan niet worden vervangen door officiële brief
  - uiterlijk gelijktijdig kopie aan tegenstrever (te vermelden)
- voorbeelden:
  - ontslag
  - verlenging handelshuur
  - opzeg contract

NIEUW REGLEMENT: REGEL

➤ aanpassing art. 113 Codex:

- briefwisseling wordt communicatie (alle dragers)
- vertrouwelijkheid blijft de regel
- verbod tot mededeling aan derden
- enkel aanwenden met toestemming stafhouder
- plicht tot loyaliteit
- mag cliënt in kennis stellen van inhoud MET vermelding van eerbiediging vertrouwelijkheid

NIEUW REGLEMENT: UITZONDERINGEN

- aanpassing art. 114 Codex
- vooraf vergewissen van toestemming cliënt met inhoud (geen mandaat *ad litem*)
- nog slechts **3 uitzonderingen**:
  1. communicatie die een proceshandeling uitmaakt (voordien: akte van rechtspleging)
  2. (zie hierna)
  3. voorstellen en onvoorwaardelijke aanvaarding van partij tot partij

NIEUW REGLEMENT: UITZONDERINGEN

- grootste aanpassing art. 114.2 Codex
- omkering beslissing van bestemming naar verzender
- cumulatieve voorwaarden:
  - vervangt mededeling van partij tot partij (dus niets tussen advocaten onderling)
  - uitdrukkelijke vermelding 'officieel'
  - geen verwijzing naar vertrouwelijke voorgaanden
  - precieze feiten, argumentatie, protest, aanmaning, voorstellen...

NIEUW REGLEMENT

- andere artikels worden beter verwoord, maar inhoudelijk ongewijzigd:
  - art. 115: beslissingsbevoegdheid stafhouder, zorgt voor loyale toepassing
  - art. 116: betwisting tussen advocaten van verschillende balies (IPR)
  - art. 117: recht tot overleggen communicatie wijzigt niets aan overeenkomst

Bedankt voor uw aandacht.

Jan Meerts
Bestuurder Deontologie

26/04/24